

ønske at gøre nogle enkelte Bemærkninger til disse Angreb, men først vilde jeg gerne have Lov til at pege paa et Punkt vedrørende Forslaget, som ikke tidligere er omtalt. I alle de Tilfælde, hvor der er Tale om at oprette ny Huslodder, ny Husmandsbrug, kræves der jo efter Forslaget, at der ogsaa skal opføres et nyt Hus. Det vil med andre Ord sige, at vore jordløse Husmænd omkring paa Landet næsten ere affaarne fra at komme i Betragtning. Hertil kan jo nok indvendes, at de jordløse Husmænd altid have den Udvej at sælge deres Huse og altsaa derved komme i Besiddelse af en Jordlod. Men jeg indser virkelig ikke, at det skulde være nødvendigt at tvinge de jordløse Husmænd til at bortselge deres Huse, paa hvilke de maaske i en Del Aar have gjort et ikke ringe Arbejde for at gøre dem til hyggelige Hjem. Jeg har ganske vist lagt Mærke til, at Landbokommissionen i sin Betænkning fremhæver, at det er forbundet med Vanskeligheder at lade de jordløse Husmænd have Adgang til Jord; men jeg tror ikke, at disse Vanskeligheder ere større, end at man med lidt god Vilje meget vel kan komme ud derover. Men dernæst maa jeg ogsaa bemærke, at man jo meget godt kan tænke sig Egne omkring i Landet, hvor der egentlig slet ikke er Tale om Trang til ny Huse, men hvor det, der er Trang til, er at faa de Huse, der ere forbedrede ved, at der bliver tillagt dem en lille Jordlod. Jeg vil derfor henstille, at dette Spørgsmaal bliver taget op til lidt nærmere Overvejelse; jeg tror, det vilde være heldigt, om vi kunde undgaa saaledes at stubbe de jordløse Husmænd til Side. — Jeg skal derefter vende mig til det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgtreds (S. Jensen) og gøre nogle Bemærkninger i Anledning af de stærke Angreb, han reitede ikke alene mod dette Forslag, men ogsaa mod Landbokommissionens Forslag og Betænkning. Jeg skal selvfølgelig ikke blande mig i det Mellemværende, det ærede Medlem har med det ærede Medlem for Bælum, det er noget, som dette sidste ærede Medlem nok selv vil tage sig af. Men det ærede Medlem for Aarhus Amts 3dje Valgtreds brugte en Del stærke Udtryk for at betegne, hvilken Stilling de Husmænd, som fik disse „Pligthuse“, som det ærede Medlem kaldte dem, vilde faa. Det ærede Medlem sagde, at de vilde blive stavnsbundne Arbejdere, og at de vilde blive mere afhængige, end de hidtil havde været som almindelige Arbejdere, der boede i en Indsidderstue, de vilde blive bundne paa Hænder og Fødder. Jeg tror, det ærede Medlem her har gjort sig skyldig i en meget stor Overdrivelse. Det vilde se

rent galt ud med vore Husmænd omkring paa Landet, hvis det var saadan, som det ærede Medlem her vil gøre gældende, thi de Husmænd, der have 2—3—4 Tønder Land omkring paa Landet, sidde jo nogenlunde i samme Stilling, som det ærede Medlem har tænkt sig, at de ny Husmænd vilde komme til at sidde i. Men jeg tror, at det ærede Medlem tager storlig fejl. Selvsølgelig er der omkring paa Landet Husmænd, der sidde daarligt i det og ere afhængige af andre, men det træffer man jo i alle Stillinger. Jeg kan forsikre det ærede Medlem om, at der blandt vore Husmænd paa Landet findes mange meget selvstændige Mænd, som sidde i en mere selvstændig Stilling, end f. Eks. mange Gaardmænd sidde i det. Naar det ærede Medlem mener, at de vilde blive mere afhængige end hidtil, idet de ikke kunde søge Arbejde omkring, hvor det Arbejde er at faa, som bliver bedst betalt, skulde man efter en saadan Udtalelse næsten tro, at f. Eks. Zigeunerne, der rejse fra den ene By til den anden, vare Folk, som vare særlig godt stillede. Jeg tror dog ikke, det ærede Medlem faar mange til at indrømme det, jeg tror, at vore Husmænd omkring paa Landet nok vilde betætte sig for at bytte Stilling med Zigeunerne, der flakke omkring fra den ene By til den anden. — Alle disse Anter om „de stavnsbundne Arbejdere“ og de „afhængige Arbejdere, som ere bundne paa Hænder og Fødder“, samlede saa det ærede Medlem til sidst i et eneste bestemt Udtryk, idet han sagde, at de vilde blive i meget høj Grad u selvstændige Mennesker. Jeg kan ikke nægte, at det undrede mig noget at høre dette Ord fra det ærede Medlem. Jeg har ellers hidtil levet i den Formening, at det ikke var det ærede Medlems eller hans Partifællers Specialitet at arbejde for at skabe selvstændige Mennesker, jeg troede ikke, det var det ærede Medlems og hans Partifællers Specialitet at udvilde Selvstændigheden i vort Folk. Det forekommer mig i alt Fald, at vi have faa mange tydelige Eksempler paa, at det, det ærede Medlem og hans Meningsfæller arbejde paa, netop er at undergrave Selvstændigheden og gøre Folk saa u selvstændige, som det paa nogen Maade er muligt. For øvrigt har jeg det Indtryk af det ærede Medlems Udtalelser, at han ikke kom med dem, om jeg saa maa sige, fra et sagligt Standpunkt; han lagde ikke ved sine Udtalelser an paa gennem saglige Grunde at faa noget frem til Gavn for denne Sag, til Gavn for Arbejderne paa Landet. Hans Opgave forekom mig at bunde i dette eneste at faa et godt Agitationsstof at leve paa, og jeg blev lidt bestyrket i denne Opfattelse af